

بنام خداوند جان و خرد

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی دنا

بخش آموزش به بیمار

فاویسم

شناسنامه بروشور آموزشی

عنوان	فاویسم
تهیه کننده	دفتر آموزش به بیمار
تاریخ تهیه/به روز رسانی	بهار ۱۴۰۵
ناظر کیفی	سوپروایزر ارتقاء سلامت
منبع/منابع	برونر و سودارث/ نلسون
کد بروشور آموزشی	W-TP-035 R02

www.denahospital.com

شیراز، چهار راه ستارخان، کوی دنا، بیمارستان دنا

تلفن: ۰۷۹-۳۶۴۹۰۴۱۱ فاکس: ۳۶۴۹۰۴۳۳

واحد پرستار پیگیر: داخلی ۲۶۳- ساعت ۱۳-۸

با اسکن لینک روبرو به بروشورهای آموزشی دسترسی پیدا کنید.

در صورت ابتلا به فاویسم به نکات زیر توجه نمایید:

- ۸- در صورت مشاهده نشانه‌های حمله علائم بیماری سریعاً به بیمارستان مراجعه کنید.
- ۹- فردی که فاویسم دارد نمی‌تواند و نباید خون خود را اهدا کند.
- ۱۰- در صورت مراجعه به پزشک یا مراکز درمانی ابتلا به فاویسم را اعلام کنید تا داروهای بی‌خطر برای فرزندان تجویز شود.
- ۱۱- کودک ابتلا به بیماری‌های عفونی حفظ شود.
- ۱۲- از مصرف نفتالین برای نگهداری لباس و حشره‌کش‌ها در منزل پرهیز شود.
- ۱۳- همراه داشتن لیست داروهای مضر به طور کتبی با والدین در صورت نیاز.
- ۱۴- هرچند خطر فاویسم بعد از ۱۰ سالگی کاهش می‌یابد اما بهتر است همیشه مراقب فرزند خود باشید.
- ۱۵- بهتر است بعد از گذشت ۴ ماه از تشخیص اولیه بیماری کودک خود آزمایش تشخیص فاویسم مجدداً از کودک انجام شود.
- ۱۶- بهتر است برای کودکان خود تست آزمایش تشخیص فاویسم انجام شود.
- ۱۷- در دوران نوزادی با استفاده از آزمایشات غربالگری می‌توان به وجود این بیماری پی برد.

تعریف بیماری:

فاویسم یک بیماری ارثی خونی است که به علت کمبود یکی از آنزیم‌های گلبول قرمز ایجاد می‌شود. خون انسان از گلبول‌های قرمز جهت سلامتی و فعالیت طبیعی احتیاج به آنزیم‌های مختلفی دارند که از این آنزیم‌ها گلوکز فسفات دهیدروژناز است (G6PD) و کمبود این آنزیم باعث حساسیت شدید گلبول‌های قرمز به عواملی مثل باقلا و برخی داروهای محرک می‌شود و باعث از بین رفتن و کوتاه شدن عمر گلبول‌های قرمز خون می‌شود و فرد در این حالت دچار تخریب سلول‌های خونی می‌شود که فرد به بیماری مبتلا می‌شود و به آن فاویسم گفته می‌شود.

احتمال بروز:

بسته به اینکه ژن حامل این بیماری در والدین چگونه باشد بروز بیماری در فرزندان متفاوت است. اگر مادری این بیماری را داشته باشد فرزند پسر مبتلا خواهد شد اما احتمال اینکه فرزند دختر وی مبتلا شود بستگی به سالم یا بیمار بودن پدر دارد.

تشخیص:

با انجام آزمایش ساده خون مشخص می‌شود که میزان پایین یا ناکافی سطح این آنزیم را نشان می‌دهد هرچند از مواجهه این فرد با عوامل کم خونی توام با زردی پیش می‌آید که می‌توان تشخیص داد.

خطرات:

با این اختلال آنزیمی فرد می‌تواند زندگی طبیعی داشته باشد و باید در طول زندگی خود از عواملی پرهیز نماید و در مورد رژیم غذایی و دارویی خود با پزشک مشورت نماید.

عوامل خطرزا:

داروها - عفونت‌ها- دانه گیاه باقلا -یرقان نوزادان کم خونی مزمن

علائم:

۲۴ ساعت تا ۴۸ ساعت بعد از خوردن باقلا یا برخی داروهای محرک به طور ناگهانی فرد دچار :

- ۱- افزایش ناگهانی دمای بدن ۲- زردی پوست مثل زردی سفیدی چشم ۳- ادرار به رنگ نارنجی و کم شدن ادرار ۴- خستگی و ضعف ۵- تنفس سریع و سنگین ۶- نبض سریع و آهسته ۷- تهوع و استفراغ

درمان:

فاویسم درمان قطعی ندارد. بیمار باید در بیمارستان بستری شود، درمان با تزریق سرم به مقدار کافی جهت حفاظت از کلیه‌ها انجام می‌شود و همچنین درمان کم خونی با تزریق خون انجام می‌گردد. انجام آزمایشات خون و ادرار برای بررسی سطح کم خونی و شدت آن باید انجام شود و علائم بیماری با قطع و دوری از باقلا و داروهای محرک در عرض ۴۸ - ۷۲ ساعت از بین می‌رود.

در مورد افراد مبتلا پرهیز و قطع مصرف دارو و یا ترکیبات ممنوعه از موارد بسیار پر اهمیت می‌باشد. در موارد شدید و حاد، تعویض خون انجام می‌گیرد. برای بیماران با نوع خفیف‌تر علاوه بر قطع داروها و غذاهای مورد دار، با تجویز ویتامین E، فولیک اسید و غیره درمان انجام می‌گیرد.

در صورت ابتلا به فاویسم به نکات زیر توجه نمایید:

- ۱- با پزشک در مورد این مسئله صحبت کنید و او را از این بیماری مطلع سازید.
- ۲- لیست داروها و غذاهایی که برای شما منع مصرف دارد را از پزشک بخواهید.
- ۳- از مصرف خود سرانه دارو اجتناب ورزید (پدر و مادر موظفند در رابطه با بیماری فرزندشان آگاه و مطلع باشند و سایر افرادی که در طول روز در مدرسه و ... با فرزندان آنان سر و کار دارند نیز مطلع سازند)
- ۴- کسب اطلاع کافی در مورد بیماری و علائم حاد و چگونگی ایجاد آن
- ۵- تشویق کودک به خوردن مایعات فراوان
- ۶- برای پایین آوردن تب از آسپرین هرگز استفاده نشود و بهتر است پاشویه داده شود و از استامینوفن طبق دستور پزشک استفاده شود
- ۷- از مصرف باقلا در هر صورت که باشد خودداری شود (تازه- خشک- پخته) بخصوص اوایل فصل بهار